

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

* Sserbiske njedželske lopjeno. *

W Budyschinje, 15. julija 1923.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihčičiscejzerni a płaczi šchtwórtlětnje 200.— hr.

7. njedžela po śwj. Trojicy.

Zap. št. 6, 8—15 a 7, 55 59.

Njejsu wjazny njane lubosne časny přenjeje kšesčezanskeje wošady. Esmy po słowach džěnjniskeho teksta na křwanne město wjedzeni. Widzimy jehačnych, džiwich, křwělačnych ludzi. Šečžěpan, přeni kšesčezjanski martrač! A ja nim dolhi rhyt wšchitkich tych cžłowjekow, kóšiz žu njecžłowjeske cžwile wustali, a njejsu so dali wottračicž a njejsu puščežili žwoju drohu wěru. Hacz je tutón dolhi rhyt džěnja kěfónzei? Abo hacz nima runje džěnja sažo nowy japocžatk? W tych a tamnych krajinach naščeje stareje, hubjeneje semje je hižo sažo křej bžžaka. Wola naš džakowano Bohu hiščeže niž. Šchtó pak chze prajicž, hacz tola hiščeže tak njebudže? Hacz dotal so pschecžiwno wěriwym s druhimi žrědkami džěla, se japowiedženjom hospodaričkich potrebow, abo tak, so žo jim miodny dorost bjerje abo kashy. To pak je wěste, so mamny džěnja sažo martračstwo, so je tež žwonknje wěrnó: To lohko njež so kšesčezan žym. Šdyž pak jenož je žwjate martračstwo! Šečžěpanowe móže a dyrbi nam tu s pschitladom hycž: Kajki dohycžeriski ras, kajka njebješka žwětłoscž w džěnjniskej stawisnje! To je wopravdžite žiwjenje s Křhrystužom! Tu móžesch a dyrbič njebjež dla, kiž žo tu wotewrjeja, žakofneje semjeje cžmy sabhecž. Tak je Šečžěpan jedyn s tych, wo kotrychž japoschtotiske słowo płaczi: Wšches wěru hiščeže rěcži, runjež je wumrěł. Njeh Šečžěpan tež džěnja k nam rěcži, njeh tež naš šbudži, so bhychmy Křhrytuža wopokasali w cžerpjenjach a nysach džěnjnischich cžěžkich cžahotw!

Šwjate martračstwo!

Tam k njemu dóndže pak pola Šečžěpana, hdžež wěriwi křucže džělaja w Šnješowej žlužbje. Tam mono žohnuje kaž pola Šečžěpana, hdžež wěriwi žwěrní wostanu w Šnješowej žlužbje. Šečžěpan pak, polny wěry a mozy, cžinjjeske džiwny a wulke skutki mjes ludom. Wón njebě žadyn japoschtot, ale jenož pomoznik šhudych we wošadže. Jeho sastojnstwo bě drje njane a wažne, ale niečo wošebite, jeho žlužba stawasche žo bóle w potajnym, wona wjedžesche jeho do šhudoby, haj do niži-tow, tam, hdžež bě nusa a tradanje s hoscžom w domach. Ale do tuteje žwojeje žlužby kladžesche Šečžěpan wšchě žwoje mozy, tule žlužbu jastawasche wón jako tu, kotruž Jesuž mēnjjesche, jako prajesche: Šchtož seže cžinili jenemu mojich najmjejšich bratrow, to seže mi cžinili. A s tym mējesche jeho žlužba wošebity ras a wošebitu wažnosčž. Njeje džěnja hiščeže hinał. Njejedna žo tak jara wo to, šchtož žmy, ale tak jo žmy. Ale runje tale Šečžěpanowa žlužba bě mnohim s pohórschkom. Je wšchak to po prawom něschto špodžitwne, so temu tak bě tehdy a je džěnja, so, hdžežkuli žo mozy lubosčeže jewja, tam tež cžmowre mozy žo pocžinaja hibacž. To tola njemóžesche něłoho mylicž, so Šečžěpan do domow wudowow a žyrotow šhodžesche, se we Jesužowym mjenje trošcht a pomoz noschesche, hdžežkuli kěšche trejeba. To žnano tež njebě słowna wěž a wopravdžita pschicžina njepschecželstwa, ale so běšche Šečžěpan muž wěry a so tule žwoju wěru šjawnje wuštawasche se słowom a se skutkom. A kěžbujemy-li na Šečžěpanowe přědowanje (Zap. št. 7), we kotrymž žwojemu ludu žyłu jeho stawisnu njewěry a hřěcha psched wocži stajesche a na drugej stronje Božu njestónčžnu hřadu

hrěšnickej potutnemu a wěritwemu stajnje i nowa wopokasani, mamy sažo pschicžinu jeho hwojateho martrarstwa. To bě židom, niz jeno wyschichim, ale tež prostemu ludej, witana skladnosć, tuteho throbneho, na smutskowne pscheměnenje cžlowješa džiwažeho předarja wotstronicž. Woni njechachu wo tym nicžo hlyšecž, so pobožnosć w swontnych waschnjach njewobsteji, jich hamaprawdosć a hamaspołojnosć so se žadanjom pokuw a wěry franjena cžujesche. Tak běšche jim Schczěpan nowotař a sběžtař, kiž Boha hani. A tola wón jo njebě, wón njebě nicžo druhe hacž sprawnu služobnik hwojeho Anješa. Sa to dyrhjesche wón cžerpicz. Stawiny zyrkwoje hacž do dženžnikchego dnja nam hamkre powjedaja. Spodžitwne wšchaf je, so tak je. Ale njeje so naschemu Anjesej a Ebóžnikej runje tak sešchlo? A wuczobnik njeje psches hwojeho mischtra, bu-li nje pschescžehali, budža waš tež pschescžehacz, wón praji. Njebudžichu-li wšchitzy, kotřiz bu hwojate martrarstwo pocžerpili, so na njeho powołali, wo jeho duchu džělali, kiž drje swontkownemu hubjenstwu tež wotpomhacz pyta, kiž pať wošebje a pschedewichem dušchine sbožo chze, njebudžišche tež tak husto k cžerpjenjam došchlo. Je dženža hiral? Praschamty so husto, sčto hnty my wěritwi kschescženjo naschir: njepschecželam cžinili, so chzedža naš wutupicz na wšcho móžne waschnje. Wbo sčto je thorych hladaf, so po thudych horjebrať, frudnych trošchtowaf a i zyla mnohemu hubjenstwu na semi wotpomhacz pytať? So njeje dawno hišcže wšchitko džělo dołonjane, ale jara wjele hišcže cžinicz, so bu žně wulke a džělacžerjow je malo, sa to my tola njemóžemy. A so w službje nascheho Anješa stejo najprjedy na dušchine sbožo džiwamty, so sa naš hamo wot so rosumi. Swontnje wuporjedžecž mamy sa poloježne džělo. Spóšnamamty to džě dženža džěň a bóle. Wšched wjele lětami so wo jenej nowinje pižajche: Daježe jenož naschemu ludej khlěb a doječ pjenjes a hubjenstwo budže kónz. Doseč pjenjes dženža maju, ale hubjenstwa nimaju mjenje, ale pschezo wjazy. Njedžiwajmty so: Hdžež njeje žane pscheměnenje wot nutskach, tam pschidže pschewrót swontkach. Tón mamty nětko, dofelž tamne nimamty. Wěra, služba Anjesowa, chze temu wobaracz, dofelž na tamne džiwa, a tehodla dóndže k hwojatemu martrarstwu.

Zohnowanje pak stajnje wufhadža i teho, hdžež wěritwi hwojateho wostanu wo Anjesowej službje. Wěra stajnje se zohnowanjom džěla: Schczěpan pak, poľny wěry a mozy, cžinjesche džitwy a wulke skutki mjes ludom. Wěra a mozy, to je wo smutskownym žiwjenju kschescžana kručze swjasane. Hdžež je wěra, tam nejžbu jenož wěšte myšle wo Bošy a bóžičich wězacy we hłowje, ale tam je praktička móz, kiž so wopokaluje we wšchěch dobrých skutkach wo kóždym stawje a powołanju. Sčtož ja hwojtim Anjesom hlědži, njeje ženje slabuichl. Wbo běšche to našch Anjes, kiž dyrhjesche džělacz. Kaž doľho bě džěň, tón móžny bēdžer, kiž hwojim pschecžiwnikam hejchlerjam rěkašche, kiž templ he thudom wo ruzy wurjedži, kiž wo Gethsemane njepschecželom je jenym jenicžkim hłowom porašy? A ty a ja a wšchitzy wěritwi kschescženjo mamty dženža hišcže wulku wažnosć, i nascheho džěla, hdžež jenož je kschescžanszy wufonjamty, wjele zohnowanja wufhadža, runjež bychu naš pschescžehali. Schczěpan džěšche runty puez dale we wěry a hwojere. Jako so někotři i nim wopraschowachu, t. r. jako jeho hanjachu, njemóžachu napšchecžiwot stacz mudrosčzi a duchu, i kotřymž wón rěčesche. Sordži hladachu woni na Schczěpana dese, ale horjeschach stejo wosta wón. Stowna wěž bě wšchaf ta a je tež dženža ta: Se hłowami móžna naš pschewinycž, psched rěčzy i jashkom a hubomaj móžna sebi wušchi satylacz, ale rěčž skutkow, kaž Jesuž ham praji: Na

jich skutkach budžecže jich spóšnamacz, dyrbja pschepóštrcz, tu njemóžna naš pschewinycž. Swjate martrarstwo, hwojere džělo wo Anjesowej službje, dyrbi zohnowacz. Tež najnjewěritwišchi ma hodžinki, wo kotřychž njemóže napšchecžiwot stacz wopokasnam. ducha Jesom Khrysta. Bjes wuspěcha žane žiwe žitědženje Khrystuškowe wo kschescžijanach njewostanje a by bylo tak, jo, sčtož je jenym wonjenje žiwjenja k žiwjenju, je tanymat hwojertne wonjenje k hwojerczi. Woni pohladachu na Schczěpana wšchitzy a widžachu jeho woblicžo jako jandželike woblicžo. To bě Schczěpanowe zohnowanje je hwojere wo Anjesowej službje wufhadžaze. Cžlowjeske woblicžo, cžiste, mērne je stajnje rjane, tak hagle, hdžež kschescžana smutskowna wěra so i njeho blyšchčzi. Je so prajilo, a wěro wěsčje je, so je kražnje, hdžež Bože hlóncžko so thowaze i poslednimi pruhami wjercšchi horow pschocžuje abo rano kschadžaze wo thkazach rošowych kapkow so thbola, ale wjele kražnišche je woblicžo, na kotřymž wotblyšchčž ducha Božeho leži. A tak někotřizhuli cžlowjek, kiž wo wšchědnym martrarstwje cžěkeho powołanja a cžěkeho džěla se scžerpilowicžju steji, abo kiž bjes morkotanja hwojnosć wopokasuje, abo kiž kaž hama postawa mēra so njeda je žanej horkosčzy satrašchicž, dopomina naš na tuto hłowu: Widžachu jeho woblicžo jako jandželike woblicžo. Njeje pschicžiny doseč, so bhchu naš wo dženžnišchich cžěžkich cžachach tajšchich widželi? Swěra wo Anjesowej službje zohnuje naš hamtych a druhich. Kať zohnowanu we hwojere hwojere bě pschescžehany Schczěpan, jako poľny hwojateho ducha džiwnej thromadžijnje pschewoľa: Hlej, widžu njebješa wotewrjene a cžlowjeskeho hyna stejo na prawizy Božej! Hluboko delkach ja njeho leži hwojere i zylim hwojtim hubjenstwom, hrěchom a njepschecželstwom, ale psched nim tam horjeschach steji jeho Anjes, hotowty, so by wustupil sa hwojateho hwojereho služobnika a hotowty tehorunja, hdžež budža jeho džiwiti ludžw kamjenowacz, so by jeho dušchu hwojere do hwojateho raja wial. Njeje tu wěro, lubi hwojerepschescženjo, sčtož thěrlysch spěwa: O tak so pobožni derje maja? Swěrnym služobnikam Anjesowym so tak džě: Widža njebjo wotewrjene. A to niz jenož na kónzu žiwjenja, na husto žaložnje cžěžkim bēdženju a poľnym thoroľožu, niz jenož wo cžěžkim, spróžnym džěle a próžy žiwjenja, ale tež dženža we hwojere poľnym hanjenja a kschewdženja pschecžiwot naschej drohej wěry. Jenož dušchu pschewhucže wot hwojere, kiž hwojere wam wlecže, to njech je tehodla nasche heško. Zohnowanu Schczěpan pak njeje kšonzowanu wot džiwjeje cžrjody bjes teho, so hwojich njepschecželom zohnuje: Wón poklakny so a sawoľa i wulkim hłowom: Anježe, njedžerž jim tón hrěch! Tak wumrč nimo njeho jenož jedyn, a to tón, kiž i tej próžtwu wudycha: Wótče, wodať jim, pschetož njewjedža, sčto cžinja. Swjate martrarstwo, kiž wo hwojere hišcže zohnuje! — Sčto pak my nětko, lubi hwojerepschescženjo? Džakowano Bohu njeje hišcže tak daloko pola naš, kaž pola Schczěpana tehdy, runjež je tež wjazy hacž jedyn kschescžijan wo dženžnišchich cžachach hwojere so wěru pocžerpil. Ale chzemty-li kschescžijenjo bhcz, mamty bhcz hotowiti k hwojatemu martrarstwu. Schczěpan rěša po naschej rěčzi kóna. A wón je tež wěsčje kšonzowanu, dofelž je hwojere byl hwojere Anjesej hacž do hwojere. Sa naš tež bjes teho njepóndže: Sčtož njewojuje, tež kšonzowanu njebudže. Wwojowacz pak chzemty niz jenož tak, so naschu drohu wěru schitamty, sa nju wustupujemty se hłowom a se skutkom, wwojowacz chzemty i pschecžiwnikami wošebje tež tak, so ja nich, sa našch wbohi, bludny, thory lud próžny. To njech je hacž do poslednjeho sčchewicžba nasche hwojate martrarstwa! Hamjen.

**Bohu najświętszej Trojicy jeniczemu Wótcej, Ssynnej a
kwojatemu Duchej budź węcźna cześć a chwalba nētł a
do wicheje węcźnosće!**

Głóg: Do jenoh' Boha wěrimy.

Cze Božo Wótce, chwalmym,
Cześć a dzał czi spěwamy.
Pšhes Ssyna ty našch Wótcež by!
Džeczi twoje my nētł kmy!
Pšdyndž k nam twoje kralestwo,
Žohnuj twoje kchesczanstwo.

Budź chwalba Bohu Wjerczchnemu,
Wschudžom, w njeju, na kwcze,
Sa hnadu, kmluoscž, dobrotu,
Bóh wšchoh' sboža žórto je!
Boha Wótca našchego
Wjehelmy k kchesczenjo!

Budź chwalba Ssynnej Božemu,
Wón nam doby džeczatstwo,
Naž wumóhl je se kwojej krowju,
Woprowal je sa naž k.
Jesuf luboscž kama je,
Pucz, ta wěrnosć, žiwjenje!

Budź chwalba Duchej kwojatemu,
W klowje wón naž roswuczi,
Duch kwojeczi mykłe, wutrobu,
Trošcht da nam w wšchej kradobi.
Wóz je Boža k wykoka,
S cžmy do kwětka pšchepadza!

Budź chwalba kwojatej Trojicy!
Bóh, našch Knjes naž stworil je,
Pšhes Ssyna węcźnje sbóžni kmy!
S Ducha wšcho je kwojeczene!
Boža kwojata Trojiza
Węcźnu móž, cześć, kražnosć ma!

Zvrkej a stat.

K schulstemu strajkej katolskich staršich w Hornjej Łužicy wofjewja „Swjast kchesczjanskich staršich sa Saksu“ tole:

„Kchesczjanskzy staršchi widža k napinanej kedybliwoscžy a kobjucžucžiwoscžy, kať katolskzy werybratšja wojuja pšchecžitwo kšleknorowym wuśasam, pšhes kotrež dyrbja k nasche schule nje-kchesczjanske sežnicž. Tež ewangelskzy staršchi cžerpja pod tutymy wuśasami, kaž do žyła pod nēcžyčymi schulskimi wobstejnoscžemi njemuprajnje. Powjetšchene byla roshorjenje tutych pšhes to, šo bychu sa wokrežknych schulskich radžicželow do Drježdžan, Lubija a Glauchawy pomofani mužojo, kotšž dorastnje wustupuja sa kwětowu schulu a pšchecžitwo kchesczjanskej schuli — (Arzt, Biehweg, Hertel) — Kchesczjanskzy staršchi k k do nowo-ho njeměra stajili pšhes to, šo jedyn dissidenta — t. r. jedyn, kiž je k žyrkwoje wustupil — dohladowanja dla nabožneho roswucžowanja wopytuje, šo ma k powšchitkowne roswucžowanje (Gesamtunterricht) tež w dalchich lětnicach pšchewjescž, šo maja sa te tať mjenowane rjadownje sa pospyty (Versuchsklassen) sa-wjescž bjes teho, šo bychu to staršchi praschani byli, šo k džeczi a wuczerjo wutrebaju sa to, šo bychu sa kwětowu schulu skutkowali, šo wulkostatny schulski sakoň pšchezo kchescze njepšchidže a dale pšhes to, šchtož je k to tať tu a tam stawako. Tole wšche cžini ewangelskim staršchim wulkich staroscžow. Pšchi tym wšchēm je to tež k krosunjenu, šo je jich tež njes ewangelskimi džen a wjazh tch, kotšž žadaju, šo bychmy kbi kami ponihali.

„Swjast kchesczjanskich staršich sa Saksu“ je pšchi tym wšchēm teho mēnjenja, šo dyrbi tež nētłole kchescze ras kwoju próstwu wobnoticž, šo k njebychu sa kantomoz roskudžili, šo bychu pať wšchē wobškoržby a nastorki swjastej šdžělili, šo by tutón na wšchēch sa to postajenych městnach wulkostatata a Sakskeje sakwežil, kaž to po prawom, a šchital prawa ewangelskich staršich.“ —

Mjes tym špyta sakski minister katolskich staršich, kotšž kwoje džeczi pšchezo kchescze do schule njescželu, nusowacž, k strajka wšdacž a džeczi do schule kšacž a potom wēž wulkostatnemu kudej pšchepodacž. Wulkostatny minister pať ma po wšchēm wšdacžu hinajšchego stejnicžca a chze wēž tehorunja pšhes wulkostatny kud k roskudženu dotwescž, njeby-li sakski minister kwoje stejnicžco pšchemēnil, škōnczenje strajka pať kbi nježada. — To k wobstejnoscžy, kotrež do žaneho druhcho cžaka njekšuscheja, khiba do najchego nowotaršchego! —

Deschcžit a kłōncžko.

Deschcžit a kłōncžko, tať wšchať po prawom Šserbja nje-praja, ale „Boži deschcžit“ a „Bože kłōncžko“. Prawa kerkška wutroba je tež pšchezo pobožna wutroba, to šewja k tu, to tež pšchi druhich pomjenowanjach, wošebje pšchi: „Boži khlēb“. Pobožny Šserb hnydom k pomjenowanjom kanyym pokaže na toho, „kiž loť a wētr wodži a wšchitke mrōcžele“, na toho, wot kotrehož pšchidže wšchitkōn dobry a dokonjany dar. S naj-mjenšcha tať to bēšche mjes našchimi kerkškimi staršchimi, tať to je kchescze mjes našchimi staršymi Šserbami, hač tež mjes mlōdym dorōstom, na to njedy našchi mlōdži kami, haj abo nē praja. Abó je to tať, šo dyrbinym š nototarškim cžakom postupowacž, a šo nototarški cžak to wjazh tať njedowola, byčž kaž džed a wofka — a byrnjež to pšchēd Bohom Knjesom bylo, kiž naž našchca, kiž dawo kwojemu kłōncžku kwēcžicž a kwojemu deschcžitej padacž, kaž k to jemu, tomu Knjesej, špōdoba.

Tola, k tajkim pšchepytowanjom teho, hač k Šserbjo nēcžyčchego cžaka pobožnosće kwojich wōtzow hańbuja abo niž, abó hač Bóh Knjes nētłole tež pola Šserbow mjenje pšaczi hačž prjedy, nochžych k do žyła šabēracž. Tež Šserbja budža dyr-bjecž, — runje kaž kōždy drugi lud — špōnacž, šo maju w po-božnosćy Bohu Knjesej kšuzicž, jeli šo chzedža wostacž a wostacž — abó woni šahinu, kaž je tať nēkotry drugi lud a kraj šahiny, dokež tole wjazh nochžysche. Nē: „Boži deschcžit“ a „Bože kłōncžko“, wobej mēnjetej k wošebje nētłole w tym, cžłowjekow, pšchēde wšchēm ratarjow šwješelicž abó tšchicž. Tšchit je naž deschcžit dolho, jara dolho a kašł nam šapocžatł kšnowych žnjew. Deschcžit, haj deschcžit to bē! Njewēšch-li nicž wjazh hōčž „deschcžit“, k jenož džiwam, šo njekšy to šadwēlowat, jať to džen wote dnja deschcž macžesche jemju, a pola a šahrody, šo to njekšy morłotal a šelil. Abó praj, k ty to cžinil? Mōžesč prajicž, šo, hdyž tež k hubomaj niž, tež k myklemi a k wutrobu morłotal njekšy. Šlej, tu mašch! By-li ty prajil: „Boži deschcžit!“ to rēka, by-li ty k dobrej wolu a niž bjes myklow prajil „Boži deschcžit!“ njeby cži to ani pšchpadlo, deschcžita dla morłotalč. Pšchetož k Bohom k wadžicž, to tola njechajche. A na tym niž došcž, šo cze „Boži deschcžit“ wobarnuje pšchēd taj-šim hrēšchenju pšchecžitwo Bohu! Wjazh kchescze! „Boži deschcžit“, to rēka, Bóh sezele deschcžit, a hdyž Bóh nēšchto sezele tať nje-pšchēstawajzy, kaž tutón pošledni deschcžit se šymu, tehdy Bóh tež nēšchto chze. A šchto to tutón ras? Močžemny haťle wjele kłowow stajecž, wón chze k jentym kłowom „Tebje“! Tebje chze, njech to, šo k wotwobrocžijch wot hrēchow. Šnadž k šemške kłōlo kbi wšche wšchego wadžil, a Bóh cži pokaže, kať knicžowne

J. W.

wono je, knadž by wšchědny šhlěb abo šchtož to wšchědneje potreby a žiwnošće je, j lichowanjom pšchedrožil, a Bóh chze čži pokafacž, so bjes jeho wole tež ty ham žaneho njesměješ, abo njech je to bylo to škomdženje abo tamne pšchestupjenje. Tebje chze, njech to, so by wšchědnyš we wěryje, so by njejšy wjazy modlił, a to ani prošyl ani so dzałował. Tebje chze, kak a šchto to runje sa tebje reka, to wšchědnyš ham najšepje wěšch, pšchepytuju ras hameho so wot wonach a snutšach.

A nětko „Bože šlónčžo!“ Wšhlu šebi, so je so i twojeje wutrobny nimo jeneho „Šlónčnje tola!“ tež wudobylo šdnyh-nješčžo džafa. A džakowacž so mamy, džakowacž niz sa to jeno, so nětko po dolhim deschěžu „Bože šlónčžo“ šwěcži a šmani hoji, ně, džakowacž so sa to domachpytanje j tym tyšchazym deschěžom, po kotrymž to šlónčžo nam sažo pšchischo! A čže-oda to? Tehodla, dokelž tón deschěžil nam praji: „Bóh pyta domach“, a to šlónčžo pšchisťaji: „Niz š poslednjemu ralej, so by wam šahubil, ně, so byšchěže so wot njeho nakafacž a namafacž dali prjedy hacž pšchepošdže!“

Tak, čžaf „Božeho deschěžita“ a čžaf „Božeho šlónčža“ wobaj čžaf Božej hnadny, Božeho dolhocžakanja. Wutriebamy my tutón čžaf, wutriebamy ty tutón čžaf, tak kak to tebi š čžaf-nemu a š wěcžnemu šbožu?

Š kliffa a š dalofa.

— **Šserbšfa předašfa konferenza** šendže so pónđželu, 23. julija, dop. ½10 hodž. w Šserbškim Domje š šwojej lětnjej šromadžijnje. Wulžy wažne a mišne praščenja našich šerbškich wošadow, do žyla našeho Šserbštwia, čžafaja hižo dolho na rošbudženje a na to, so so do šluffa staja; to žada šebi, so wšchitzy hišchěže bóle hacž dotal šobudželaja, a so šu wšchitzy tež pšchitomy pšchi wuradžowanjach konferenzy. Pšchědnošch šo poda wo šakadach, po kotrymž něle so nětko šlónčnje — prjedy hacž pšche pošdže! — nowe šerbške špěwarški pšchitowacž. Rošbudženje wo šwajšku šerbško-němškich wošadow je dawno hižo na programje, ale niz hišchěže dorošbudžene. A tyč praščenjow j wošadneho džěla a j čžafa je jich na došč, so šměje konferenza, kotraž so ½10 hodž. šendže, džěla wjele. Nimo toho wšcheho ma so tež rošbudžicž wo pšcheměnjenu w redakciji nje-džěštho kopjenka „Bomhaj Bóh“.

— **Š Mošacžiz.** Tu je so šchťwórtk, 5. julija, šrudny šodawš šak, kotryž je wšchěm jene šhutne přědowanje, pšchěde wšchěm paš našchěj mlodžinj. Džěchu so wječor někšti mlodži hólžy š Tružyž šumpacž do Lubiškeje wody na Šuwocžičanškich šuffach. Jedym j nich, jedym dejer abo šchmajzar, namaka pšchi tym šmjercž, tepi so w drje hišchěže pšche šymnej wodže. Šchđžemu njeđželu je jeho, hacž runje bě halle dobre šchťwórcžěla w našchěj wošadže, mlodžina žyleje wošady š rotu pšchewodžaka, žarujo šobu š šlubošrudženymaj šaršchimaj, kotrymajž je šmjercž j tutym šynom, 20 lět šarym, nětko tež to pošlednje džěčo prjecž wšaka, jimaj rubiwšchi prjedy jich wjele hižo. — Dužy š režy bě njebočičžki šapššak šnaty špěw: „Morgenrot, Morgenrot, leuchteft mir zum frühen Tod!“ Tutón šhutny špěw bě jeho pošledni byl, a my nětko prajimy, so to njebě jenož šhutny, ale wutrobu hnujazy špěw. Ša žywa dušcha nješmjertna w šmjertnym čžele bě wuššchěchala hižo, hacž runje teho čžěla wušchi ničžo wo tym njeuššchěchěchčej, to wošanje Božeho jan-džela. Šo nješpššawamy jenož j tuteho jeneho, ale tež se dru-hich šnamjenjow. — A šchto to wšcho nětko? Niz jeno jene špo-minanje na wšchěch tyč, kiž šumpacž šhodža, so bychu so džěrw a šužowow a šymneje wody šameje hładali, ně, jene šhutne,

wutrobu hnujazy pominanje sa wšchěch, mlodžy a šarych, so bychu na šoždym měštnje a w šoždej hodžinzы hotowi byli, hič sa šnjeshowym janđželom, hdyž pšchisťupi a wola: „Bóh, Šwoja šemšfa hodžinka je wotbika!“

Šiftowanje.

— **N. N.** Prajicže, so je našche „Bomhaj Bóh“ pšche tunje. Šola, šchto prajicže, hdyž nje dawno něchtón prajicže, so je 200 hriwonow na běrtšlěta sa „Bomhaj Bóh“ pšchewjele? Ša šebi myšlu, so bě won tón jenicžki, kiž to nětkole tak praji! Šuššchěho hacž „Šserbške Rowiny“ a potom „Bomhaj Bóh“ do žyč nětko wjazy njeje. Šo dyrbjak šebi tola šoždy šerbški dom hižo tehodla „Šserbške Rowiny“ a našche „Bomhaj Bóh“ džeržecž, so by to najuššchě dostawał, šchtož dožyla nětkole dostawacž móže. A tola je šerbškich domow hišchěže došč w Šakškej a w Šruškej, kotrež našche šerbške njeđžěštho kopjenko nimaju, a to wošebje tež nješ bóle šamožitymi Šserbami! Čžehodla „Bomhaj Bóh“ njeje tak drohe? Tehodla, so by je tež šožda šhuda wudowa čžitacž mohla. Š tym paš njeje tym, kiž rad něšchto sa Bože šraleštwio a sa Šserštwio čžinja, žaneje njesh wotšchěne, wjazy sa našche šopjenko wažicž, wošebje tež tehodla, so bychmy je našchěm šhudy čžitarjam a čžitarškam, kiž do najšwěrnšchich šobu šlušchěja, dawacž mohli. A našchi Šserbjo tole tež šami wot so šrošunja a pšchinješdu duchownemu wošebity dar abo pomyšchěmu pla-cžšmu. A našche hošpošy to najšepje wjedža, so ničžo šožchě hacž to, hdyž nětkole jene jejšo 1400 hr. — pišamy: šchťwórtče šow hriwonow — plačži a našche kopjenko na žyle běrtšlěta „dwe ščě“ hriwonow, potajkim šedmy džěł jeneho jenicžtho ježka. W měrnym čžafu dawasche 8 jejow — šožde š 5 pj. licžene, na běrtšlěta. Š butru noščemny halle woblicžowacž, hdyž šebi pomyššič, so bě šuff butry tehdy 60 abo 70 pj.! Šuž šmy šebi žyle wěcž, so njebudžejja našche čžitarški, kiž maja, chžchě tutych 200 hr. dla jene jejšo na 7 džělow rošbicž — sa tyđžen šnadž na 8 a sa dvě njeđželi šnadž na 10 — ale so j najmjěštho jene žyle jejšo dadža sa „Bomhaj Bóh“ a tak tola tež sa šwarjenje šnjeshoweje žhčtwje na šemi a sa wobšchowanje a šchšitanje na-božiny w našchich krajach. — Šle to jene drje by jara dobre a šhmane bylo, nětkole, hdyž šu pjenesh džěł a mjenje hódne, so bychu čžitarjo šnadž šožde běrtšlěta „Bomhaj Bóh“ pola duchownych plačžili; pšchetož hlej, šchto šu nětkole te 15 hr. přě-njeho běrtšlěta? — Šchtož pšchěš pošť dostaka, plačži je pšchězo hnydom, ale ma je runje tak tunjo. — Ša šonzu měli my to jene pšchěče, so bychu tež te šerbške domy, kotrež našche kopjenko hišchěže nječžitaja, šebi jo ššafale a šo hnydomy, njech pola duchownych, njech na pošče, njech na druhich měštnach. A so by to šo šak, šu našchi čžitarjo prašchěni, so bychu jich š tomu wabili a namošwěli, šnadž tež pšchěš to, so jim jene šopjenko, wošebje tute, daja. Šuž tak wutrobne šerbške „Bomhaj Bóh!“

Redaktor.

— W. w Š. sa 8. p. Šr. — Šš. w M. sa 9. po Šr.

Biblija — čžaf — čžlowješ.

30. tyđžen, wot 22. hacž do 28. julija.

22. **Wošma njeđžela po šwoj. Šr.** Šap. šš. 8, 26—39. — šh. 4. — Šuf. 21, 25—38.
 23. **pónđžela.** Šš. 98. — šh. 831. — Šuf. 22, 1—13.
 24. **wutora.** Šš. 99. — šh. 636. — Šuf. 22, 14—23.
 25. **šrijeda.** Šš. 100. — šh. 319. — Šuf. 22, 24—34.
 26. **šchťwórtk.** Šš. 101. — šh. 741. — Šuf. 22, 35—46.
 27. **pjatk.** Šš. 102. — šh. 228. — Šuf. 22, 47—54.
 28. **šobota.** Šš. 103. — šh. 320. — Šuf. 22, 54—71.

Čžičchěž Ššmolerjež knižiččičchěčěnje a knižaršnje,

šap. družštwio j wobmj. rukowanjom w Šudyšchinj.